

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD): Motion: Undanta delar av Borås från EBO

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Att motionen **bifalles**.

Sammanfattning

Andreas Exner och Kristian Silbvers har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-22 lämnat in förslaget att undanta delar av Borås från EBO. När möjligheten för asylsökande att bo i eget boende med bibehållna förmåner infördes var förhoppningen att det i hög grad skulle underlätta de asylsökandes integration. Detta har inte uppnåtts. I stället för att underlätta integration och kontakter med det svenska samhället kan möjligheten att välja eget boende leda till att de asylsökande hamnar i långvarigt utanförskap. I förlängningen kan det medföra att människors potential inte kan tas tillvara, att motsättningarna ökar och att det skapas parallellsamhällen där vissa upplever att de inte är en del av det svenska samhället. När asylsökande koncentreras till vissa områden blir det också en högre belastning på vissa kommunala verksamheter. På sikt kan det leda till att det blir svårare att tillhandahålla välfärdstjänster och samhällsservice. När tillgången till välfärd och samhällsservice blir ojämlig riskerar dessutom sociala problem att förvärras ytterligare.

Ärendet i sin helhet

Andreas Exner och Kristian Silbvers har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-22 lämnat in förslaget att undanta delar av Borås från EBO genom att hemställa om ett yttrande hos Länsstyrelsen och översända yttrandet tillsammans med kommunfullmäktiges beslut till Migrationsverket.

Asylsökande har rätt att välja var denna ska bosätta sig, antingen i ett av Migrationsverkets organiserade boenden eller att ordna med ett boende på egen hand (EBO). De som ordnar boende på egen hand väljer så gott som alltid att bo hos släktingar och vänner. Sedan sommaren 2020 har det varit möjligt för kommuner att anmäla undantag för områden med socioekonomiska

utmaningar. Om länsstyrelsen yttrar i linje med kommunens hemställan kommer Migrationsverket att undanta området. Det får det till följd att asylsökande som flyttar till och bor i ett sådant område inte får rätt till dagensättning. Reglerna har till syfte att minska koncentrationen av asylsökande i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar. Reglerna syftar också till att asylsökande i större utsträckning ska välja att bo i Migrationsverkets boenden eller i områden där förutsättningarna för integration är bättre.

När möjligheten för asylsökande att bo i eget boende med bibehållna förmåner infördes var förhoppningen att det i hög grad skulle underlätta de asylsökandes integration, genom att bland annat bidra till en mer normaliserad tillvaro under asyلتiden och skapa naturliga kontaktvägar in i det svenska samhället. I delbetänkandet av 'Utredningen om ett ordnat initialt mottagande av asylsökande' framkommer dock att fördelarna inte har uppnåtts. I stället för att leda till att asylsökande inkluderas i samhället har möjligheten att välja eget boende under asyلتiden lett till att många har hamnat i utanförskap i områden med socioekonomiska utmaningar. Det riskerar att leda till långsiktigt negativa konsekvenser både för de asylsökande och för samhället i stort. Dessutom drabbas asylsökande i eget boende ofta av problem med trångboddhet, frekventa flyttar och utnyttjande på bostadsmarknaden. Eftersom det finns begränsade möjligheter att kontrollera var och hur asylsökande i eget boende bor finns det också en risk för att de inte nås av information och andra insatser.

I debatten framhålls ofta den socioekonomiska segregationen som en bidragande faktor till samhällsproblem såsom utanförskap, arbetslöshet, fattigdom och kriminalitet. Studier visar också att det finns samband mellan boende i ett socioekonomiskt segregerat område och arbetslöshet, skolresultat, utbildningsnivå och hälsa. När någon bor i ett område med socioekonomiska utmaningar minskar sannolikheten för att denne ska läsa klart gymnasiet, påbörja en högskoleutbildning eller få ett arbete. Sannolikheten för längre perioder av arbetslöshet och bidragsberoende ökar. Om området har en hög andel utrikes födda blir det också svårare att lära sig svenska. Dessutom kan segregation, ojämlikhet och utanförskap utgöra grogrund för kriminalitet. Särskilt stor betydelse får segregationen när det gäller barn och ungas chanser i livet. (Delmos, Segregation i Sverige – årsrapport 2021 om den socioekonomiska boendesegregationens utveckling, 2021).

När det blir svårare att integreras i samhället och att få ett arbete blir det också svårare att få en bostad i ett mer attraktivt område. Valet att bo i eget boende under asyلتiden riskerar därför att bli första steget i en ond cirkel. I stället för att underlätta integration och kontakter med det svenska samhället kan möjligheten att välja eget boende leda till att de asylsökande hamnar i långvarigt utanförskap. I förlängningen kan det medföra att människors potential inte kan tas tillvara, att motsättningarna ökar och att det skapas parallellsamhällen där vissa upplever att de inte är en del av det svenska samhället. När asylsökande koncentreras till vissa områden blir det också en högre belastning på vissa kommunala verksamheter. På sikt kan det leda till att det blir svårare att

tillhandahålla välfärdstjänster och samhällsservice. När tillgången till välfärd och samhällsservice blir ojämlik riskerar dessutom sociala problem att förvärras ytterligare.

Regeringen har tillsammans med Sverigedemokraterna även kommit överens om att EBO-bestämmelserna ska avskaffas, varför åtgärden om undantag från EBO till dess bestämmelserna avskaffats är rimlig.

Borås Stad sammanställer ett välfärdsbokslut vartannat år. I bokslutet görs jämförelser av flera olika parametrar för att ge politiker ett bra beslutsunderlag. I det senaste bokslutet pekas tre områden ut med sociala och ekonomiska utmaningar, **dessa är som motionen nämner Norrby, Hässleholmen/Hulta och Sjöbo**. Välfärdsbokslut har genomförts under flera år och visar att folkhälsan utvecklas positivt men den visar också att skillnaderna i livsvillkor mellan olika grupper ökar. Kommunfullmäktige föreslår därför att motionen **bifalles**.

Beslutsunderlag

1. Motion av Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD): Undanta delar av Borås från EBO, 2022-06-21

Andreas Exner (SD)

Annette Carlson (M)

Niklas Arvidsson (KD)